

DECIZIE

19 februarie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Victor Soloviov și Ion Istrati,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Gheorghe Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov împotriva APLP nr. 50/14 COOP
cu privire la obligarea furnizării informațiilor și încasarea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 septembrie 2018, Gheorghe Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov au
depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP nr.50/14 COOP cu privire la
obligarea furnizării informațiilor și încasarea prejudiciului moral (f.d. 1-2).

Prin hotărârea din 02 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-
a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe
Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov (f.d. 43).

La 15 noiembrie 2019, Victor Soloviov și Ion Istrati au declarat apel împotriva
hotărârii din 02 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând
admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei
hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 51).

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat
inadmisibil apelul depus de către Victor Soloviov și Ion Istrati, ca fiind depus după
expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 56-57).

La 15 ianuarie 2020 Victor Soloviov și Ion Istrati au depus cerere de recurs
împotriva încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au
solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei hotărâri
prin care apelul să fie acceptat spre examinare și obligarea instanței de fond la
întocmirea hotărârii motivate (f.d. 61-63).

În motivarea recursului au indicat că n-au fost prezenți în ședința de judecată
din 02 septembrie 2019 în care s-a pronunțat dispozitivului hotărârii, respectiv au
primit copia hotărârii prin intermediul poștei abia la 24 octombrie 2019. Prin urmare,
consideră că au depus cererea de apel în termenul legal de 30 zile or, termenul de

depunerea a cererii de apel a început a curge din 25 octombrie 2019 și urma să expire la 23 noiembrie 2019.

Au menționat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 432 alin. (2) lit.c), d) Cod de procedură civilă și art. 232 din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Astfel, în conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, din sensul normei de drept enunțate se constată că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Prin scrisoarea nr. 14497 din 20 decembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 19 decembrie 2019 (f.d. 58), iar potrivit avizelor de recepție, încheierea contestată a fost recepționată de către Victor Soloviov la 31 decembrie 2019 și Ion Istrati la 10 ianuarie 2020.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 15 ianuarie 2020 de Victor Soloviov și Ion Istrati este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1), lit.b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Din materialele dosarului rezultă că la 26 septembrie 2018, Gheorghe Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov au depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP nr.50/14 COOP solicitând obligarea de a furniza reclamanților informația solicitată în cererea prealabilă către Consiliul de Administrare și Comisia de Cenzori APLP nr.50/14 din 11.08.2018 și încasarea prejudiciului moral.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 02 septembrie 2019 a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 noiembrie 2019, Victor Soloviov și Ion Istrati au declarat apel împotriva hotărârii din 02 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Ulterior, prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Victor Soloviov și Ion Istrati, deoarece cererea de apel a fost depusă în afara termenului prevăzut de lege (f.d. 56-57).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Victor Soloviov și Ion Istrati împotriva hotărârii din 02 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediu Centru, deoarece cererea de apel a fost depusă în afara termenului prevăzut de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, care precizează că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Colegiul reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la data de 02 septembrie 2019, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă abia la data de 15 noiembrie 2019, de unde rezultă că apelul nemotivat a fost depus după expirarea termenului de 30 de zile prevăzut de lege, ultima zi de prezentare a cererii de apel nemotivat fiind 02 octombrie 2019, inclusiv.

Cât privesc argumentele recurenților, precum că au omis întemeiat termenul de declarare a apelului, deoarece copia dispozitivului hotărârii primei instanțe nu ar fi primit-o în decurs de 5 zile de la pronunțare, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 5 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recursului precum că recurenții nu au asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii or, ultimii au cunoscut despre examinarea litigiului dat, fiind persoanele care au înaintat acțiunea în judecată, fiind citați legal despre data, ora și locul ședințelor de judecată anterioare și chiar prezenți în ședința de judecată din 26 februarie 2019 (f.d. 29-30).

Deci, recurenții Victor Soloviov și Ion Istrati au cunoscut despre existența litigiului și examinare, respectiv urmau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de acestea, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Astfel, recurenții Victor Soloviov și Ion Istrati prin lege erau obligați să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta cauză.

Colegiul consideră că încheierea instanței de apel este întemeiată or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar conform alin. (2) lit.d) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1).

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurenții au demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că în cazul admiterii unui astfel de recurs, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul judiciar amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul

depus de Victor Soloviov și Ion Istrati împotriva încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (2), 258 alin. (3) din Codul administrativ, 428 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Victor Soloviov și Ion Istrati.

Se menține încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Dogaru, Ion Istrate și Victor Soloviov împotriva APLP nr. 50/14 COOP cu privire la obligarea furnizării informațiilor și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh